

Vse o konjih

Navadno popoldne povsem navadnega delovnega dne v povsem običajnem konjeniškem centru. Vse vrvi — konji vseh barv in velikosti. V manežah konji hodijo in tekajo, nekateri se pasejo v ogradah, nekatere češejo in urejajo v hlevih, nekateri se odpravljajo in drugi vračajo s sprehoda. Ena stvar pa je zelo očitna — velika večina ljudi, ki se v centru ukvarjajo s konji, od triletnikov do njihovih starih staršev, je ženskega spola.

Že davno udomačena žival

Konj z znanstvenim imenom *Equus ferus caballus* je udomačen lihoprsti kopitar. Skupaj z osli, polosli in zebrami je ena od sodobnih vrst v rodu *Equus*. V današnjo enoprstno žival se je razvil iz majhnega večprstnega *Eohippusa*. Njihove ostanke, stare približno 15.000 let, najdemo v Evropi, Aziji, Afriki in Amerikah.

Najverjetneje je človek začel udomačevati konja že pred 6000 leti na območju današnje Ukrajine in Kazahstana in ga popolnoma udomačil pred 5000 leti.

Konja je človek udomačil zaradi različnih lastnosti

S konji se veliko ljudi tesno poveže v par konj-jahač. To prijateljstvo se lahko nadaljuje v dresurno jahanje, skoke ali dirke. Na manj razvitih

območjih sveta so konji še vedno nenadomestljivi v kmetijstvu. Zaradi svojih izjemnih lastnosti so konji del sodobnih policijskih enot, uporabljajo jih za zganjanje čred živine, v različnih reševalnih akcijah in kot transportne živali v odmaknjenih divjinah. Konje je človek v vsej svoji zabeleženi zgodovini, prav od začetkov udomačevanja, uporabljal v vojnah.

Čeprav so lahko »hladnokrvni«, je to le opis značaja

Zaradi različnih nalog, ki jih je človek pripisal konjem, je v tisočletjih z odbiranjem in križanjem vzgojil več kot 300 zelo različnih pasem. Pasme konj razdelimo po značaju konj v tiste najbolj živahne ali »polnokrvne« dirkalne konje, »hladnokrvne« vlečne konje in »toplokrvne« križance med

V naravi, kjer je teren mešanica mehkih in trdih tal, se kopita enakomerno obrusijo, pri domačih konjih pa moramo mi poskrbeti, da so kopita zdrava in pravilno oblikovana.

Polnokrvni dirkalni konj

Hladnokrvni vlečni konj

polnokrvnimi in hladnokrvnimi, ki so jih vzgojili za posebne vrste jahanja. Čeprav so polnokrvneži visoki in lahki, hladnokrvneži težki in poniji lahko zelo majhni, so vsi ti konji predstavniki iste biološke vrste. In seveda, konji so kot sesalci toplokrvne živali in njihove »krvne« oznake kažejo le na njihov značaj in ne na telesno temperaturo.

En kovač konja kuje

Konj ima močne in sorazmerno vitke noge. Na koncu vsake noge je kopito. Kopito obdaja en sam prst, ki ga imajo na nogah konji. Prekrito je z roževinasto snovjo, enako našim nohtom, ki neprestano raste.

Podkovano kopito. Včasih so delovnim konjem ali takim, ki so veliko hodili po trdih in kamnitih tleh in si preveč obrabili kopita, na kopita namestili kovinske podkve. Danes podkujejo predvsem športne konje.

Včasih so bili lahek plen in se tako še vedno obnašajo

Ker so bili predniki domačih konj pogost plen plenilskih živali, se današnji konji na različne situacije odzovejo z značilnim odgovorom »boj ali beg«. Navadno se hitro prestrašijo in zbežijo, kadar pa pobeg ni možen ali kadar so napadeni mladiči, pa se podajo tudi v boj. Konji so radovedni, in čeprav se hitro prestrašijo, si včasih vzamejo malo časa in se prepričajo, ali ima sploh smisel pobegniti. Glede na situacijo, v kateri se znajdejo, se premikajo na različne načine; od hoje, počasnega teka – kasa, korakanja, drnca do galopa. Vse te oblike premikanja ljudje uporabljamo pri dresuri in dirkah. Imajo največje oči med kopenskimi sesalci, ki so nameščene na straneh glave. Zaradi tega je njihovo vidno polje široko kar 350°, od tega 65° vidijo binokularno, se pravi z obema očesoma naenkrat, drugo pa s posameznim očesom. Izvrstno vidijo podnevi in ponoči, vendar pa določenih barv ne razlikujejo dobro – podobno kot barvno slepi ljudje ne razlikujejo med rdečo in zeleno barvo.

Voh je izjemno pomemben pri socialnih stikih konj. Konji tudi dobro slišijo in lahko uhelj obračajo za 180°. Zelo glasni zvoki so za konje tako stresni, da od njih lahko dobijo celo rano na želodcu. Ko so konjem predvajali glasbo, so ugotovili, da raje poslušajo tiho klasično glasbo kot glasen rock.

Konji imajo izostren občutek za ravnotežje. Zaradi dobro razvitega občutka za dotik lahko zaznajo tudi najmanjšo žuželko, ki pristane na njihovem telesu.

In zakaj imajo dekleta raje konje kot fantje?

Z razlago, zakaj imajo dekleta konje raje, kot jih imajo fantje, se že desetletja ukvarjajo znanstveniki z najrazličnejših področij, a do odgovora ni prišel še nihče. Nekateri pravijo, da je to povezano s splošnim večjim zanimanjem žensk za dobrobit živali, da je več žensk vegetarijank, da se jih manj ukvarja z lovom in da so veliko redkeje vključene v mučenje živali.

Šestletna Lia Nur je jasna: »Ponga zelo rada jaham, a ravno tako mu rada čistim kopita, ga češem in iz grive ter repa spletam kitke.«